Finansowane przez Unię Europejską

Projekt „Młodzi dla Przyszłości: polsko-ukraiński most ku zjednoczonej Europie” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Obywatele, Równość, Prawa, Wartości (CERV)

Scenariusz lekcji: „Mozaika – co nas łączy, co nas różni”

- **Grupa docelowa:** Uczniowie szkół ponadpodstawowych (mieszana grupa polsko-ukraińska).
- **Czas trwania:** 45 minut (lub 2 × 45 minut przy rozbudowanej dyskusji).
- **Cel główny:** Kształtowanie postawy tolerancji, empatii oraz budowanie mostów kulturowych między młodzieżą z Polski i Ukrainy.

Cele szczegółowe

- **Wiedza:** Uczestnik rozumie pojęcie tolerancji jako akceptacji różnorodności, a nie pobłażliwości. Zna podobieństwa i różnice w tradycjach obu krajów.
- **Umiejętności:** Potrafi dostrzec wspólne wartości mimo różnic językowych i kulturowych, ćwiczy pracę w zespole wielokulturowym.
- **Postawy:** Przełamuje bariery i stereotypy, wykazuje otwartość na perspektywę drugiej osoby.

Metody i formy pracy

- **Formy:** Praca w parach (interkulturowych), praca w małych grupach, dyskusja na forum.
- **Metody:** Ćwiczenia integracyjne (aktywizujące), metoda „Burzy mózgów”, tworzenie wspólnego plakatu/kolażu.

Pomoce dydaktyczne

- Kartki A4 i karton A3/A2
- Kolorowe flamastry, post-it (samoprzylepne karteczki)
- Wydrukowane szablony puzzli lub fragmenty mozaiki
- Słowniczek podstawowych zwrotów (PL/UA) pomocniczo na ławkach

Przebieg zajęć

1. Część wstępna: Integracja i rozgrzewka (10 minut)

Ćwiczenie 1: „Linia podobieństw”

1. Nauczyciel prosi wszystkich o wstanie i ustawienie się wzdłuż sali.
2. Nauczyciel wygłasza stwierdzenia. Uczniowie przechodzą na prawą stronę sali, jeśli zgadzają się ze stwierdzeniem, lub na lewą, jeśli nie:
    - *„Lubię słuchać muzyki podczas nauki.”*

- *„Wolę spędzać czas na świeżym powietrzu niż przed komputerem."*
- *„Stresuję się przed wystąpieniami publicznymi."*
- *„Mój ulubiony napój to herbata z cytryną."*

3. **Krótkie podsumowanie:** Pokazanie, że podziały i podobieństwa przebiegają zupełnie inaczej niż przez granice państw.

2. Część zasadnicza: Czym jest tolerancja? (20 minut)

Ćwiczenie 2: „Słowo-Klucz" (Praca w parach)

1. Łączymy uczniów w pary **polsko-ukraińskie**.
2. Zadanie: Uczniowie rozmawiają ze sobą przez 3 minuty i szukają **trzech wspólnych cech lub zainteresowań** oraz **jednej różnicy**, którą w sobie ciekawie dostrzegają (np. *„Oboje lubimy gramy w piłkę, ale każde z nas słucha innego gatunku muzyki"*).
3. Każda para zapisuje swoje wnioski na kolorowych karteczkach i przykleja na tablicy.

Ćwiczenie 3: Definiowanie Tolerancji (Burza Mózgów)

1. Pytanie do grupy: *Co oznacza słowo „Tolerancja"?* (PL: *Tolerancja*, UA: *Толерантність*).
2. Nauczyciel spisuje hasła na tablicy i zwraca uwagę na kluczowy podział:
   - **Czym tolerancja NIE JEST:** zmuszaniem się do lubienia wszystkiego, obojętnością, akceptowaniem krzywdzenia innych.
   - **Czym tolerancja JEST:** szacunkiem dla wolności i odmienności drugiego człowieka, gotowością do poznania bez oceniania.

3. Część warsztatowa: „Polska i Ukraina – Nasza Mozaika" (10 minut)

1. Podział uczniów na 4-5 osobowe zespoły mieszane.
2. Każda grupa dostaje duży arkusz papieru lub element wielkiego szablonu mozaiki.
3. **Zadanie:** Stworzenie wspólnie wizualnej reprezentacji tolerancji i współpracy. Uczniowie mogą wpisywać słowa w obu językach (np. *Szacunek / Повага*, *Przyjaźń / Дружба*), rysować symbole lub pisać wspólne cele na przyszłość.

4. Podsumowanie i ewaluacja (5 minut)

1. Prezentacja prac (każda grupa krótko pokazuje swój kawałek mozaiki, łącząc je na środku sali w jedną całość).
2. **Pytanie na zakończenie (Runda rund):** Każdy uczestnik mówi jedno słowo opisujące, z czym wychodzi z dzisiejszej lekcji (np. *„Szacunek"*, *„Zrozumienie"*, *„Nowy kolega"*).